

# Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 181 на Министерския съвет от 2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност

## Информация

**Откриване / Приключване:** 28.04.2023 г. - 28.05.2023 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #7541-K

**Област на политика:** Външна политика, сигурност и отбрана

**Тип консултация:** Акт на Министерския съвет

**Тип вносител:** Национално

Проектът на ПМС за изменение и допълнение на ПМС № 181 от 2009 г. предвижда следните промени: допълнение на чл. 1, ал. 2 и изменение и допълнение на Приложението към чл. 1, ал. 1, раздел IX, сектор „Държавно управление“ от Списъка на стратегически обекти и дейности от значение за националната сигурност към ПМС № 181 от 20 юли 2009 г. Предложенията за изменение и допълнение на раздел IX, сектор „Държавно управление“ от Списъка на стратегически обекти и дейности от значение за националната сигурност са в две посоки: за изменение на разпоредбата, определяща стратегическа дейност и определяне на нов стратегически обект от значение за националната сигурност.

## Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

## Документи

**Пакет основни документи:**

[Справка по чл.26, ал.5 от Закона за нормативните актове - вер. 1.0 | 09.06.2023](#)

[Становище на дирекция "Модернизация на администрацията" - вер. 1.0 | 28.04.2023](#)

---

**Консултационен документ:**

---

**Справка становища:**

---

**Коментари**

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

**Автор:** Български хелзинкски комитет СНЦ (25.05.2023 17:05)

По отношение параграф 2 от проекта

2. С § 2 от предложения проект се определя за стратегически обект от значение за националната сигурност стопанството „Евксиноград“ и всички прилежащи към него обекти (каквито според закона са морските плажове, брегоукрепителни и брегозащитни системи и съоръжения; прилежащите на морето крайбрежни езера, лагуни, лимани и влажни зони, пясъчни дюни и острови). Предложението е мотивирано с това, че в двореца на стопанството се провеждат официални мероприятия с чуждестранни делегации и гости на председателя на Народното събрание, президента и министър-председателя. А непосредствената цел на промяната е нормативно да се регламентира ограничението по чл. 4, ал. 3 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие – разпоредба, която позволява ограничаване на достъпа на гражданите до морския плаж и останалите обекти, изброени по-горе (доколкото такива са налични).

Стопанство “Евксиноград” е предоставено безвъзмездно за стопанисване и управление на НСО при Президента на Република България за държавни представителни нужди с Решение № 441 на МС от 24.04.1997 г. Съгласно § 1, ал. 4 от Допълните разпоредби на ППЗНСО охраната на стопанство "Евксиноград" се осигурява от Националната служба за охрана за сметка на нейния бюджет. Предлаганите промени не гарантират, че стопанисването и управлението на Евксиноград ще остане за държавни представителни нужди.

От доклада към проекта и от неговата частична предварителна оценка на въздействието не става ясно какви са причините с подзаконов акт да се въведе ограничение по отношение изключителна държавна собственост. Съгласно чл. 18 от Конституцията плажната ивица е изключителна държавна собственост, а държавните имоти се стопанисват и управляват в интерес на гражданите и обществото. С внесенния проект това изискване на основния закон не е спазено.

Дори при констатирана необходимост от засилена охрана на чуждестранни делегации, това не е легитимно основание да се ограничава достъпът до целия обект целогодишно. Липсва каквато и да било преценка за пропорционалността на въведеното ограничение и целта, която то преследва, така както го изисква чл. 6 от Административнопроцесуалния кодекс. Изтъкнатите аргументи относно охраната на лицата по чл. 20, ал. 1 от ЗНСО, не обуславят извод за необходимост от повишаване степента на охрана и разширяване териториалния обхват на обекта, подлежащ на охрана.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ПМС № 181/2019 г. Министерският съвет определя стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност на Република България и които са част от критичната инфраструктура. Съгласно § 1, ал. 1, т. 8 от ДР на ППЗДАНС "стратегически обекти" са административни, промишлени, транспортни или комуникационни обекти, от чието нормално функциониране зависи дейността на органите на държавното управление и работата на основните отрасли от икономиката на страната. От предложения проект и доклада към него по никакъв начин не става ясно как Евксиноград и морският плаж се вписват в изброените в закона хипотези – като критична инфраструктура, като административен, промишлен, транспортен или комуникационен обект.

Дворецът и паркът Евксиноград са паметници на културата с национално значение, като статутът им е предоставен със Заповед № РД 9Р-2 от 27.02.2013 г. и Заповед № РД 9Р-13 от 27.02.2013 г. на министъра на културата. Режимът им е определен със Заповед: № РД 9Р-2 от 27.02.2013 г. и Заповед: № РД 9Р-4 от 27.02.2013 г. на министъра на културата. Нито в доклада към проекта, нито в частичната предварителна оценка е обърнато внимание на този факт, нито е изследвана потенциалната колизия между двата режима – този на охрана и режима и предписанията за опазване на националните културни ценности. Предложеното ограничаване на достъпа на гражданите до стопанство Евксиноград е в нарушение на чл. 3 от Закона за културното наследство, който гарантира равен достъп на гражданите до културните ценности и задължава държавата да създаде условия и да гарантира на всяко лице равен достъп до културни ценности. По изложените съображения смятаме, че включването на стопанство Евксиноград в списъка на стратегическите обекти от значение за националната сигурност би било незаконосъобразно.

**Автор:** Български хелзинкски комитет СНЦ (25.05.2023 17:03)

По отношение параграф 1 от проекта

1. С § 1 на предложения проект се създава правомощие на началника на Националната служба по охрана (НСО), която е към президента, със заповед да определя стратегически обекти и дейности, предоставени за управление, съответно възложени за осъществяване на НСО. Това предложение е представено от вносителя, като преодоляване на "установена нормативна празнота по отношение на правомощията на началника на НСО". Мотивите на вносителя са, че с оглед статута на президента, председателя на Народното събрание и министър-

председателя съгласно Конституцията, осигуряване на тяхната безусловна сигурност и на обектите по местоживеенето им е гаранция за нормалното функциониране на държавното управление, което определя тези обекти за стратегически по смисъла на § 1, ал. 1, т. 8 от ДР на Правилника за прилагане на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (ППЗДАНС).

Ако се приемат предложените промени, чл. 1, ал. 2 от ПМС № 181/2009 г. ще добие следния вид:

*Чл. 1. (2) Стратегическите обекти и дейности, предоставени за управление, съответно възложени за осъществяване на Министерството на отбраната, на Министерството на вътрешните работи, на Националната служба за охрана и на Държавна агенция "Разузнаване", се определят със заповед на ръководителя на съответното ведомство след съгласуване с председателя на Държавна агенция "Национална сигурност". При осъществяване на взаимодействие за защита на стратегически обекти и дейности се издават съвместни заповеди на ръководителите на съответните ведомства.*

ПМС № 181/2009 г. е издадено на основание разпоредбата на чл. 41, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за Държавна агенция “Национална сигурност” (ППЗДАНС), според която “стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност, **се определят от Министерския съвет** в единен списък **по предложение** на съответните министри или ръководители на ведомства след предварително съгласуване с председателя на агенцията. Тези обекти и дейности са част от критичната инфраструктура на страната”.

Съгласно чл. 12 от Закона за нормативните актове актът по прилагане на закон може да урежда само материята, за която е предвидено той да бъде издаден. В тази връзка ППЗДАНС е издаден, за да регламентира прилагането на Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" (ЗДАНС), който, от своя страна, съгласно чл. 1 от него, има за предмет устройството и дейността на Държавна агенция "Национална сигурност" (ЗДАНС), статута на нейните служители и правомощията на органите ѝ. Очевидно е, че първичната регламентация на правомощия на ръководител на друго ведомство, е недопустима с постановление на Министерски съвет. Освен това, в чл. 9 от Закона за Националната служба за охрана (ЗНСО) са регламентирани правомощията на началника на НСО и те **не включват** определяне на стратегическите обекти и дейности. Съгласно чл. 9, т. 16 от ЗНСО други функции могат да се възлагат на началника на НСО само “със закон”. В правовата държава щом дадена материя изисква, предвид своето естество, да бъде уредена със закон, тя трябва да бъде уредена именно и само със закон, респ. от Народното събрание (така и проф. д. ю. н. Атанас Семов, конституционен съдия, “Параметри на допустимата законова делегация”, 5 април 2020 г., <https://news.lex.bg/параметри-на-допустимата-законова-де/>). Недопустимо е в подзаконов акт да се съдържат правила, които са всъщност елемент от базовата правна уредба. Това е опасно, защото създава условия за нестабилност на правната уредба, възможност правилата да се променят по съображения от

конюнктурен характер извън политическия дебат, който се развива в Народното събрание (пак там). Не можем в тази връзка да подминем и факта, че предложените промени се правят от служебно правителство, назначено от президента, което единствено засилва съмненията за наличие на конюнктурни съображения.

В заключение, приемането на предложените промени в § 1 от обсъждания проект, ще доведе до подзаконова регламентация, приета при липса на законова делегация за това. Поради тази причина, смятаме, че предложените промени не трябва да се приемат в този вид. Посоченият анализ на компрометираната законова делегация за приемане на предложените промени, се отнася не само до предложените с § 1 от обсъждания проект промени на ПМС № 181/2009 г, но и до съществуващата редакция на чл. 1, ал. 2 от него. Този въпрос, обаче, за съжаление е извън обхвата на настоящата процедура за обществено обсъждане.

## История

**Начало на обществената консултация - 28.04.2023**

**Приключване на консултацията - 28.05.2023**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

**Окончателен акт на Министерския съвет**

---